

7/13902 GK 4

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/09/2024 tarihli ve 43452547-120.07-1459047 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen “Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi 2018-2023'te belirlenen hedeflere ilişkin” 7/13902 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen “Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi 2018-2023'te belirlenen hedeflere ilişkin” 7/13902 esas numaralı yazılı soru önergesi cevabındır.

Küresel uyuşturucu sorunu, dünya çapında milyonlarca insanın hayatına dokunan çok yönlü bir sorundur. Madde kullanım bozukluklarıyla mücadele eden bireylerden, uyuşturucu kaçakçılığı ve organize suçun sonuçlarıyla boğuşan topluluklara kadar, uyuşturucuların etkisi geniş kapsamlı ve karmaşıktır. Bu zorluğun üstesinden gelmenin merkezinde, önleme ve tedaviyi önceliklendiren bilimsel kanıta dayalı bir yaklaşımın benimsenmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Bugün dünyada ve ülkemizde tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar çok ve çeşitli uyuşturucu türü bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda geleneksel uyuşturucular ile birlikte kimyasal yöntemler kullanılarak üretilen sentetik uyuşturucular sorunun daha karmaşık hale gelmesine yol açmıştır. Ülkemizde resmi verilere göre 2020 yılında 230 bin kadar olan uyuşturucu ile ilgili şüpheli sayısı, 2022 yılında 310 bini aşmıştır. Yıllar içerisinde giderek artış gösteren bu önemli sorunun, çok daha fazla bireyi, aileyi ve içerisinde yaşadığı topluluğu ilgilendirdiği de bilinmektedir.

2022 yılı sonu itibarıyla yurt çapında 79 ilde sayısı 135, toplam yatak kapasitesi ise 1.388 olan uyuşturucu madde bağımlılığı tedavi merkezlerinin, 2022 yılında ALO 191 Destek Hattına 40 binden fazla tedavi talebi başvurusu olduğu göz önüne alınacak olursa, ihtiyacı karşılayamadığı bilinmektedir. Bağımlılığı olan kişileri, ruhsal açıdan desteklemek, toplumsal, ailevi ve mesleki rollerini sürdürmelerine yardımcı olmak ve tıbbi tedavi sonrası elde edilen iyilik halinin devamını sağlamak amacıyla rehabilitasyon merkezleri açılması da büyük önem taşımaktadır. Uyuşturucu ile mücadele kapsamında, bağımlılık ile mücadeleye yönelik sunulan hizmetlerin etkinliğinin artırılması amacıyla sağlık çalışanlarının bu konuya özgü bir eğitim ve tutum alması da sağlanmalıdır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji 2018-2023'te yer alan hedeflere göre uyuşturucu madde bağımlılığı tedavi merkezlerinin sayısının artırılması planlanmakta mıdır? Yeni yataklı tedavi merkezlerinin açılması 2024 ve 2025 yılı yatırım planına alınmış mıdır?

2) Resmi istatistiklere göre yurt çapında sayısı yalnızca 6 olan ayakta rehabilitasyon merkezlerinin Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji 2018-2023'te yer alan hedeflere göre artırılması planlanmakta mıdır? Yeni ayaktan rehabilitasyon merkezlerinin açılması 2024 ve 2025 yılı yatırım planına alınmış mıdır?

3) Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji 2018-2023'te yer alan hedeflere göre;

a. Bugüne kadar Bakanlığınız bünyesinde birinci basamakta görev yapan kaç sağlık çalışanına (hekim, hemşire, ebe, sağlık memuru, psikolog, sosyal çalışmacı, vb.) bu alana özgü eğitim verilmiştir?

b. Bugüne kadar Bakanlığınız bünyesinde ikinci ve üçüncü basamakta görev yapan kaç sağlık çalışanına (hekim, hemşire, ebe, sağlık teknisyeni, psikolog, vb.) bu alana özgü eğitim verilmiştir?

4) Bağımlı Hastalar İçin Rehabilitasyon Modeli (BAHAR) kapsamında 4'ü yataklı (erişkin), 11'i ise ayaktan (10 erişkin-1 çocuk ergen) olmak üzere 15 merkez bulunduğu resmi raporlarda yer almaktadır. Bu sayının, ülkemizde kayıtlara geçen uyuşturucu ile ilgili şüpheli sayısı göz önüne alındığında çok düşük olduğu açıktır. Bakanlığınızın, BAHAR kapsamında hizmet sunmak üzere yeni merkezleri kurmak konusunda bir eylem planı var mıdır?

5) Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi 2018-2023'te yer alan danışmanlık merkezlerine müracaat etmiş kişilerden tedavi merkezlerine yönlendirilenlerin müracaat etme oranı 2023 yılında nedir?

6) Uyuşturucu madde bağımlılarının tutuklu olarak yargılanmaları durumunda, cezaevine gönderildikleri sırada tedavi ve/veya rehabilitasyon amacıyla hangi cezaevlerinde nasıl bir yöntem uygulanmaktadır? 2022 ve 2023 yıllarında cezaevlerinde tutuklu ve/veya hükümlü olarak bulunan kaç kişiye tedavi ve rehabilitasyon hizmeti sunulmuştur?

7) Bakanlığınızın bağımlılıkla mücadele bütçesinde 2010-2023 yılları arasında yıllara göre Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Derneğine transfer edilen tutar ve bu tutarın Bakanlığınızın bağımlılıkla mücadele bütçesi içindeki oranı nedir? Bakanlığınızın bağımlılıkla mücadele bütçesinden Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Derneğine kaynak transfer etmesinin nedeni nedir? Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Derneği, Bakanlığınız tarafından aktarılan bu tutarları yıllara göre bağımlılıkla mücadele açısından hangi alanlarda harcamıştır? Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Derneğine aktarılan kaynakların bağımlılıkla mücadele açısından nasıl bir katkısı olmuştur?

8) Bakanlığınızın 2024 ve 2025 yılları uyuşturucu ile mücadele eylem planı nedir?

CEVAPLAR

Ülkemizde bağımlılıkla mücadele çalışmaları güçlü bir irade ve seferberlik anlayışı ile yürütülmektedir. Bağımlılık tedavisi gören hastaların, tedavi sonrası tekrar uyuşturucu madde kullanımını önlemeye ve sosyal hayata yeniden uyum sağlamaya yönelik yapılandırılmış, uzun süreli rehabilitasyon programlarının yürütüldüğü rehabilitasyon merkezlerimiz hizmet vermektedir. Sağlıklı hayat merkezleri, bağımlılık danışma merkezleri ve aile sağlığı merkezleri aracılığı ile 81 ilde bağımlılığa yönelik yüz yüze danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır.

Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında bu merkezlerin sayısının artırılması ve ülke geneline yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. ALO 191 Uyuşturucu ile Mücadele Danışma ve Destek Hattı ile talepte bulunan vatandaşlarımıza danışmanlık, hastane randevusu, izlem gibi çeşitli programlar kapsamında destek sağlanmaktadır.

Ülke genelinde bağımlılık alanında yürütülen tüm çalışmalara ilişkin veriler, her yıl yayımlanan ulusal uyuşturucu raporları ile kamuoyuna açıklanmaktadır. Sonuncusu 2023 yılında yayımlanan ulusal uyuşturucu raporlarına <https://narkotik.pol.tr/ulusalyayinlar> internet adresi üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Uyuşturucu ile mücadele çalışmaları, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu kararları ve Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji ve Eylem Planı kapsamında yürütülmektedir. 2024-2028 dönemini kapsayacak şekilde hazırlanmış yeni eylem planımız yürürlüğe girmiş ve kurumsal internet sitelerimizde kamuoyuna duyurulmuştur.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.